U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobců: **a) K. K.**, **b) A. K.**, **c) nezl. M. K.**, **d) nezl. A. S.**, **e) nezl. M. S.**, **f) nezl. N. K.**, **g) A. K.**, zastoupeni advokátem Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M, Španělská 770/2, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 6. 2023, čj. OAM-604/ZA-ZA12-P10-R2-2021, OAM-606/ZA-ZA12-P10-R2-2021 a čj. OAM-605/ZA-ZA12-P10-R2-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 10. 2023, čj. 30 Az 6/2023-71,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobců Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M, advokátovi, **se určuje** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši **21 369 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalobci v červenci 2017 přicestovali do ČR a následně odcestovali do Švédska. V říjnu 2017 odcestovali do Ruska, poté se v červnu 2018 vrátili do Švédska, odkud byli přemístěni v září 2018 do ČR. V ČR požádali o mezinárodní ochranu a tvrdili, že jsou v zemi původu pronásledováni z důvodu své víry. Uvedli, že žalobce a) je vedoucím netradiční skupiny věřících – tzv. wahhábistů. „První“ žádosti žalobců o mezinárodní ochranu žalovaný zamítl.

[2] Žalobci podali dne 15. 8. 2021 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Protože se jednalo o již druhou žádost každého z žalobců, žalovaný výše označenými rozhodnutími řízení o těchto opakovaných žádostech zastavil pro nepřípustnost [§ 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu]. Dospěl k závěru, že uváděné motivy jsou v podstatě shodné s těmi, které žalobci uváděli již v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany. Důvodem pro zastavení řízení tedy bylo, že žalobci neuvedli žádnou novou skutečnost, která by mohla vést k meritornímu posouzení žádostí. Přitom se žalovaný zabýval i možnými azylově relevantními změnami v zemi původu.

[3] Při posouzení žádostí o udělení mezinárodní ochrany vycházel žalovaný především z výpovědí žalobců, rozhodných součástí řízení k předchozím žádostem o udělení mezinárodní ochrany (sp. zn. OAM-781/ZA-ZA11-P10-2018 a OAM-780/ZA-ZA11-P10-2018), a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Kazachstánu, zejména z informace Ministerstva vnitra *Protesty v lednu 2022 – Průběh, potlačení, dohra*; z informace Ministerstva vnitra *Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti – Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí*; z Výroční zprávy 2022 Komise Spojených států amerických pro svobodu vyznání ve světě (USCIRF) a z informace Ministerstva vnitra *Bezpečnostní a politická situace v zemi*.

[4] Žalobci se proti rozhodnutím ministerstva bránili žalobou, tu ale krajský soud zamítl.

[5] Žalobci (nyní *stěžovatelé*) napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítli, že krajský soud nesprávně vyhodnotil jejich námitku týkající se protestů v Kazachstánu, které proběhly v lednu roku 2022. Stěžovatelé mají za to, že žalovaným doplněné informace nejsou dostatečné pro závěr, že události v Kazachstánu z ledna 2022 a jejich dopad do situace stěžovatelů (pokud by se tam vrátili) nepředstavují novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu. Stěžovatelé trvají na tom, že v jejich věci je třeba meritorního posouzení, protože uvedli nové azylově relevantní skutečnosti, které nemohli v řízení o jejich první žádosti uvést (pronásledování náboženských menšin v Kazachstánu po událostech roku 2022); současně se od meritorního posouzení jejich prvních žádostí zásadě zhoršila situace v zemi. Stěžovatelé se obávají pronásledování z náboženských důvodů, včetně obavy ze svévolného zatýkání a mučení příslušníků náboženské menšiny. Jak už dokazovali v řízení před krajským soudem, v současnosti panuje v Kazachstánu kritická situace, jmenovitě se jedná o útisk náboženských menšin, který nabral na intenzitě po protestech v roce 2022. Obavy dokonce žalovanému odůvodňovali zkušeností jednoho ze stěžovatelů, který kvůli své náboženské činnosti měl problémy s tamní policií. Kazachstán dle stěžovatelů nepřijme jejich dceru, která se nedávno narodila v ČR. Vycestování z Česka v případě nevyhovění jejich žádostem ohrozí nejlepší zájem všech nezletilých stěžovatelů.

[6] Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[7] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/202-28, body 11–12).

[8] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[9] NSS neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by v této věci založilo přijatelnost kasační stížnosti. Ani stěžovatelé nezdůvodnili, proč by měla být jejich kasační stížnost přijatelná. Zdůvodnění přijatelnosti, které je obsaženo v kasační stížnosti, se totiž vůbec nevztahuje k věci stěžovatelů – během celého řízení nezazněla žádná námitka stran

zdravotního stavu stěžovatelky b), navíc se ve zdůvodnění opakovaně píše o nemožnosti vrátit se na Ukrajinu. Stěžovatelé jsou však z Kazachstánu.

[10] Podle usnesení NSS ze dne 16. 5. 2017, čj. 1 Azs 57/2017-52, platí, že „*opakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany*“.

[11] Jedinou novou skutečností, která by mohla mít za následek opětovné meritorní posouzení žádostí stěžovatelů, jsou protesty, které proběhly v Kazachstánu v lednu roku 2022. Žalovaný se touto skutečností ve svých rozhodnutí dostatečně zabýval a vyhodnotil, že ačkoliv v Kazachstánu byly demonstrace v lednu roku 2022 potlačovány poměrně tvrdě, nelze tyto události dávat do spojitosti s azylovým příběhem stěžovatelů. Nebyla totiž prokázána důvodnost jejich tvrzení o relevantní změně situace v Kazachstánu ve vztahu k jejich osobám (ve smyslu zákona o azylu a citované judikatury NSS) oproti datu, kdy bylo rozhodováno o jejich původních žádostech o mezinárodní ochranu.

[12] Převážná část argumentace stěžovatelů spočívá v názoru, že žalovaný i krajský soud chybně vyhodnotili jejich žádosti, co se týká mimořádnosti a novosti jejich tvrzení, a to ve vztahu k hrozící újmě, pokud budou nuceni se vrátit zpět do země původu. Tato otázka byla však posouzena plně v souladu s judikaturou NSS, který se danou problematikou zabýval mnohokrát (srov. rozsudky NSS ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65 či ze dne 27. 3. 2020, čj. 5 Azs 325/2019-16, č. 4012/2020 Sb. NSS, nebo usnesení ze dne 23. 11. 2022, čj. 3 Azs 236/2022-33). Z uvedené judikatury plyne, že pro přípustnost opakovaných žádostí je třeba, aby v konkrétním případě existovaly „nové skutečnosti nebo zjištění“, které musí mít určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Smyslem je na jedné straně umožnit nové posouzení v případech, kdy nové skutečnosti nebo zjištění mohou vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na druhé straně zajistit, aby nebyly účelově podávány opakované žádosti. Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, „*kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté*“ (rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65). Aby mohly být žádosti stěžovatelů meritorně posouzeny, bylo třeba, aby uvedli skutečnosti předpokládané zákonem o azylu nebo aby takové skutečnosti vyšly najevo. Zákon o azylu stanoví dvě podmínky, které musí nové skutečnosti splňovat. Musí jít o skutečnosti, které bez zavinění žadatele nebyly v původním řízení zkoumány, a dále musí jít o takové skutečnosti, které svědčí o tom, že by žadatel mohl být vystaven pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma dle § 14a zákona o azylu.

[13] Tvrzení o zhoršení situace v Kazachstánu po protestech z ledna 2022 samo o sobě nestačí, aby splňovalo výše uvedené podmínky. Stěžovatelé se omezili na obecný a ničím

nepodložený náhled na nepokoje, a ani z důkazů provedených krajským soudem nevyplývá interpretace stěžovatelů, totiž že snad nepokoje měly náboženský podtext. Stěžovatelé ani nevysvětlili, jak by se jich tyto události měly dotknout, krom obecných tvrzení o obavách z pronásledování.

[14] K obavám stěžovatelů z pronásledování na základě náboženského vyznání se vyjádřil NSS již v usnesení ze dne 29. 7. 2021, čj. 10 Azs 176/2021-36. Ostatně NSS se situací vyznavačů tzv. čistého islámu v Kazachstánu již v minulosti opakovaně zabýval (srov. např. rozsudek ze dne 24. 4. 2008, čj. 7 Azs 12/2008-98, či rozsudek ze dne 10. 6. 2008, čj. 8 Azs 23/2008-75). V uvedené judikatuře dospěl k závěru, že vyznavači tzv. čistého islámu zde nejsou pronásledováni, diskriminováni ani nepřiměřeně trestáni. A ačkoliv se jedná o starší rozhodnutí, jejich závěrům odpovídají i zjištění žalovaného na základě nově získaných informací o situaci v Kazachstánu.

[15] NSS konstatuje, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně a v souladu s judikaturou, srov. např. rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2003, čj. 2 Azs 27/2003-59, ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 24/2003-42, ze dne 17. 6. 2004, čj. 3 Azs 23/2004-65, ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 Azs 45/2008-67, ze dne 27. 1. 2009, čj. 2 Azs 91/2008-66. Krajský soud postupoval v souladu s judikaturou, na kterou přiléhavě poukázal.

[16] Zákon o azylu a ustálená judikatura NSS poskytují dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti. NSS neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

[17] Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, a NSS ji proto odmítl podle § 104a s. ř. s.

[18] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[19] Usnesením ze dne 9. 12. 2023 byl stěžovatelům ustanoven zástupce z řad advokátů (Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M). Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí advokátovi, který byl stěžovateli ustanoven soudem, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Advokát provedl v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby, kterým je sepsání kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedený úkon právní služby advokátovi náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Advokát současně zastupoval 7 osob, a proto mu podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu náleží mimosmluvní odměna snížená o 20 %. Za jeden úkon právní služby a za sedm zastupovaných osob tedy advokátovi náleží odměna ve výši 17 660 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy po zokrouhlení 21 369 Kč. Tuto částku NSS vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

pokračování

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 12. března 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu